

Se människorna som far illa

Information till dig som jobbar med djurskydd på länsstyrelsen

MÄNNISKOR

Bild: Hillevi Upmanis

I vårt arbete kan vi möta både misskötsel och våld och det kan drabba både djur och människor. Våld i nära relationer sker ofta systematiskt över tid och används för att skada, hota, kränka och kontrollera främst kvinnor och barn.

När djuren i en familj utsätts för våld eller misskötsel kan det vara som ett psykiskt våld riktat mot både barn och vuxna i familjen. Att inte kunna eller våga skydda sitt djur är nedbrytande. Hot om våld mot djuret kan också användas för att hindra någon att lämna relationen.

Om den som blir utsatt för våld ger sig av finns risk att djuren missköts, utsätts för våld eller kanske till och med dör. Ofta saknas möjligheten att ta med dem eftersom många kvinnojourer inte tillåter djur. Djur kan därför vara anledningen att människor stannar kvar i en våldsamt relation eller ett hem där det förekommer våld.

Titta efter tecken på att människor far illa

Ha för vana att vid kontroller hålla ögonen öppna för om det finns utsatta barn och/eller vuxna. Om du ser skadade eller misskötta djur, eller våld mot

djur, är det viktigt att du också är uppmärksam på hur människorna har det. Var lyhörd för om någon i hushållet är utsatt för våld, eller om det finns barn som verkar fara illa på något sätt.

I familjer där det förekommer våld är det vanligt att alla familjemedlemmar försöker att dölja våldet. Därför kan det vara svårt att upptäcka. Det kan vara bra att prata enskilt med de vuxna för att ge större möjlighet att öppna upp för samtal om våld. Tydliga tecken på våld eller brist på omsorg kan vara:

- sår, blåmärken, frakturer eller brännskador på vuxna, barn eller djur,
- materiella skador, såsom trasiga möbler, dörrar etc,
- kränkningar, nedvärderingar eller hot mot familjemedlemmar,
- vetskap om att misskötsel eller våld mot husdjur förekommer. Blir någon i en familj utsatt för våld är det vanligt förekommande att fler blir det,

- brister i omsorg för barn, till exempel
  - o smutsiga kläder,
  - o smutsig hemmiljö,
  - o felaktiga kläder för årstiden,
  - o att barnet lämnas utan tillsyn
  - o inte skyddas från faror eller
  - o får ta för stort ansvar för hem och husdjur i förhållande till barnets ålder,
  - o att barnet tvingas att utföra ansträngande kroppsarbete,
- misstanke/kunskap om missbruk, kriminalitet och psykisk ohälsa.

Det finns inget automatiskt samband mellan psykisk sjukdom hos föräldern och brist på omsorg för barnet. Om man däremot uppmärksammar att en förälder med psykisk ohälsa också brister i att ge barnet omsorg finns skäl för anmälan.

Vad gör du om barn och vuxna far illa?

Om du misstänker att ett barn far illa eller att en vuxen utsätts för våld i nära relation gör du en anmälan till socialtjänsten. Det går att lämna en anonym orosanmälan, men det är bättre att socialtjänsten får dina kontaktuppgifter så att de har möjlighet att kontakta dig igen om det behövs.

Om du misstänker våld eller sexuella övergrepp så informera inte någon av de berörda om att du kommer att göra en anmälan, eftersom det kan öka risken för den som är utsatt för våld. Om anmälan inte rör våld eller sexuella övergrepp kan du informera berörda om att du kommer att göra en anmälan samt skälen till det.

Vad händer sedan?

Socialtjänsten sammanställer information från olika håll för att få en klar bild av barnets eller den vuxnes situation, och för att se till att personen får det stöd och skydd som hen behöver. Din anmälan kan vara den avgörande pusselbiten som socialtjänsten behöver.

Ibland vill socialtjänsten ha kompletterande information av dig som anmälare. Du bör hjälpa till så långt det är möjligt. Är du osäker på vilka handlingar du kan lämna ut så rådgör med länsstyrelsens jurister.

Det är viktigt att socialtjänst, länsstyrelse, polis och kvinnojourer samverkar så att ingen faller mellan stolarna. Det är en stor vinst i att inom varje länsstyrelse ha en kontaktväg mellan dem som

Så här anmäler du

Informera alltid din chef om att du gör en anmälan. Rådgör gärna med hen innan.

Ring socialtjänsten i den kommun personen bor. En del kommuner har även formulär för orosanmälningar på sin hemsida.

Lämna så omfattande och detaljerade uppgifter du kan om vad du har sett.

Rådfråga socialtjänsten om du är osäker på om du ska göra en anmälan. Lämna inte uppgifter om personens ålder eller identitet, eftersom det kan leda till att socialtjänsten måste hantera uppgifterna som en anmälan.

- Kommunens socialjour kvällar och helger
- Polisen via 114 14
- Polisen via 112 vid akut situation

arbetar med djurskydd och dem som arbetar mot våld i nära relationer. Många länsstyrelser har egna rutiner för detta.

I stora delar av landet finns VOOV, Veterinär omtanke om våldsutsatta, som kan hjälpa kvinnojourer, polisen eller socialtjänsten att hitta ett boende för sällskapsdjur: <https://voov.nu>. Det finns även andra ideella organisationer som kan hjälpa till.

Mer information

Kvinnofridslinjen är öppen dygnet runt, telefon 020 50 50 50. Visitkort från dem är gratis och finns på flera olika språk [Kvinnofridslinjen.se](https://kvinnofridslinjen.se).

Bris är för den som är under 18 år och dit går att ringa dygnet runt, telefon 116 111.

Hedersförtryck.se: Nationella kompetens-teamet stödtelefon för yrkesverksamma, telefon 010 223 57 60.

För den som vill sluta skada sina nära finns Välj att sluta, telefon 020 555 666, <https://valjattsluta.se>.

